

Žánre klasickej japonskej literatúry:

Poézia:

Metrum vo svetových literatúrach

Sylabické metrum. Typy prozódie:

(sylabo)tonická = (slabično)prízvuková (*Ja k Vám pišú...* Puškin)

časomerná (*Aj, zde leží zem ta před okem mým smutně slzícím...* Kollár)

sylabická = slabičná – na nej je založená japonská poézia

TANKA („krátka pieseň“ - hlavná a najobľúbenejšia forma všetkých období)

ČÓKA („dlhá pieseň“ - zanikla)

RENGA („nadvájaná pieseň“ „řazená píseň/báseň“ od 13. storočia)

HAIKU („hravá sloha“ od Bašóa – 17. storočie)

Tanka:

Hana-n'iro wa ucurinikerina itazurani wagami joni furu nagamešeši mani

Haiku:

Furuikeja kawazu tobikomu mizuno oto.

Tanka zo zbierky Kokinšú (dokončená r. 920) je textom japonskej štátnej hymny.

Próza:

NIKKI – súkromný literárny denník (memoáre)

KIKÓ cestovný denník

ZUIHICU - príležitostné črty/zápisky

MONOGATARI – rozprávania („o všeličom“)

CUKURI MONOGATARI

REKIŠI MONOGATARI

UTA-MONOGATARI

GUNKI-MONOGATARI

Žánre učenej prózy:

-KI (zápisy) 記

-KI (letopisy/kroniky) 紀

-RON (pojednania na danú tému)

-ŠÓ (kapitoly/výpisky)

Dráma:

NÓGAKU (= **NÓ** + **KJÓGEN**)

DŽÓRURI (tiež „**BUNRAKU**“)

KABUKI

Kjógen v Brne:

www.kjogen.cz

<https://www.facebook.com/groups/kjogen/?fref=ts>

<https://cs-cz.facebook.com/MaleDivadloKjogenu>

Fauna a flóra

2. FAUNA

február – spieva trsteniarik *uguisu*

máj – spieva japonská kukučka *hototogisu*

leto – veľké šváby *kokiburi*

august-september – „vrieskajú“ cikády *semi*

žeriav (jeřáb) *curu*, *tančó(zuru)* – vzácne zachovaná populácia na JV Hokkaida DEMO

makak japonský *Nihon-zaru*

medvedíkovec japonský – psík mývalovitý *tanuki* (pomocne prekladaný ako „jazvec“) DEMO

posvätný jelenček *šika* - Sika japonská (Sika nippon)

3. FLÓRA

Japonské lesy:

kryptoméria *sugi*, DEMO

cyprušteľ *hinoki* DEMO

bambus *take* (+ krovitý nízky bambus *sasa*) DEMO

Dlhovekosť:

žeriav *curu*, korytnačka *kame*, broskyňa *momo*

Vernosť

borovica (sosna) *macu* (aj vďaka homonymii: *macu* = 1. borovica, 2. čakať)

Slávnostná novoročná trojica:

borovica (vernosť) – bambus (priamosť a trvácnosť) - marhuľa *ume* (kvitne už v období Nového roka)

kadomacu - borovicové konáre počas Novoročných sviatkov (*Ošógacu*) zdobia hlavný vchod

Typické rastliny v plynutí štyroch ročných období:

január-marec

ume – východoázijská marhuľa (meruňka), často prekladaná „slivka/švestka/trnka/prunus“ DEMO

koniec marca-apríl

čerešne *sakura* DEMO

máj

vistéria *fudži* DEMO

pavlovnia *kiri*

máj-júl

azalky *cucudži*

september-október

osmant *mokusei* (chybne prekladaný ako „škoricový kvet“ či angl. „laurel“) DEMO

susuki (angl. pampas grass) ozdobnica čínska DEMO

október-november

dozrievajú *kaki* (hurmikaki, tomel, churma, angl. persimon, sharon fruit) DEMO

november-december

rubínové a žlté listy japonských javorov *momidži*

kvitnú (až do marca) kamélie *cubaki* a ich skromnejšie príbuzné *sazanka* DEMO
dozrievajú rôzne citrusy (napr. mandarinky *mikan*) DEMO